

Mål C-338/20

Begäran om förhandsavgörande:

Datum för ingivande:

22 juli 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Polen)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

7 juli 2020

Parten i det förfarande som ledde till påföljder vars verkställighet är i fråga i det nationella målet:

D.P.

[utelämnas]

Beslut

7 juli 2020,

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Sekcja Wykonania Orzeczeń V Wydziału Karnego (Distriktsdomstolen i Łódź – centrum, Polen, sektionen för verkställighet av domar, femte brottmålsavdelningen)

[utelämnas][dömande sammansättning]

Har, efter muntlig förhandling den 7 juli 2020,

i målet D.P., angående ansökan från Centraal Justitiele Incassobureau,

om verkställande av ett beslut om bötesstraff,

på grundval av artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt [utelämnas] och artikel 15 § 2 i Kodeks karny wykonawczy (lagen om verkställighet av straff),

fattat följande beslut:

- I. Följande fråga hänskjuts till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande angående tolkningen av unionsrätten:

Ger delgivningen av ett beslut om bötesstraff till den bötfällda personen, utan att det därvid säkerställts att beslutet översätts till ett språk som denne förstår, myndigheten i den verkställande staten rätt att vägra verkställighet av beslutet på grundval av bestämmelser som antagits för att införliva artikel 20.3 i rambeslut 2005/214/RIF, på grund av att rätten till en rättvis rättegång åsidosatts?

- II. [utelämnas]förfarandefrågor][orig. s. 2]

Skäl

1. Unionsrätt

- 1.1** Enligt artikel 6.1 i fördraget om Europeiska unionen [utelämnas] [hänvisning till *Europeiska unionens officiella tidning*] ska unionen erkänna de rättigheter, friheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) [utelämnas], som ska ha samma rättsliga värde som fördragen. Bestämmelserna i stadgan ska inte på något sätt utöka unionens befogenheter så som de definieras i fördragen. Rättigheterna, friheterna och principerna i stadgan ska tolkas i enlighet med de allmänna bestämmelserna i avdelning VII i stadgan om dess tolkning och tillämpning och med vederbörlig hänsyn till de förklaringar som det hänvisas till i stadgan, där källorna till dessa bestämmelser anges. I [artikel] 6.3 FEU föreskrivs att de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen), och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner, ska ingå i unionsrätten som allmänna principer.
- 1.2** I skäl 5 i ingressen till rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff (nedan kallat rambeslutet) anges att rambeslutet respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt kapitel VI i denna.
- 1.3** I [artikel] 3 i rambeslutet föreskrivs att detta inte ska ändra skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 FEU.
- 1.4** I [artikel] 20.3 i rambeslutet föreskrivs en möjlighet att motsätta sig erkännande och verkställighet av beslut om det intyg som har skickats av den utfärdande staten ger anledning att förmoda att de grundläggande rättigheterna eller de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 i fördraget kan ha kränkts.

2. Polsk rätt [orig. s. 3]

- 2.1 Enligt artikel 611ff § 1 i kodeks postępowania karnego (straffprocesslagen) (nedan kallad straffprocesslagen) ska, när en EU-medlemsstat, i detta avsnitt kallad 'den utfärdande staten', ansöker om verkställighet av ett lagakraftvunnet beslut om bötesstraff, beslutet verkställas av den distriktsdomstol inom vars domkrets gärningsmannen har egendom eller inkomst, eller har sin stadigvarande eller tillfälliga hemvist.
- 2.2 Enligt artikel 611fg § 1 punkt 9 i straffprocesslagen får polsk domstol vägra verkställighet av beslut om det av innehållet i intyget framgår att den person som berörs av beslutet, inte har blivit korrekt informerad om möjligheten och rätten att överklaga beslutet.

3. Nederländsk rätt

- 3.1 Centraal Justitieel Incassobureau (centralkontoret för indrivning) är en central förvaltningsmyndighet som ansvarar för uppbörd och indrivning av fordringar som uppkommit till följd av bötesbeslut som utfärdats för gärningar som begåtts i Konungariket Nederländerna.¹
- 3.2 Bötesbeslut som utfärdats av Centraal Justitieel Incassobureau kan överklagas till åklagarmyndigheten i L inom en frist på 6 veckor.

4. Bakgrund

- 4.1 Genom beslut av den 22 juli 2019 ådömdes D.P. böter på 210 EUR för en gärning som avses i artikel 2 i den nederländska lagen om administrativ och rättslig tillämpning av vägtrafikbestämmelser. Denna gärning hade begåtts den 11 juli 2019 och den bestod i framförande av ett fordon, vars två däck inte uppfyllde däckprofilkraven. Beslutet vann laga kraft den 2 september 2018.

5. Förfarandet vid den nationella domstolen

- 5.1 Den 21 januari 2020 ansökte de nederländska myndigheterna, vid Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Distriktsdomstolen i Łódź – centrum), om verkställighet av det bötesstraff som ådömts D.P. [Orig. s. 4]
- 5.2 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi anmodade Centraal Justitieel Incassobureau att uppge om beslutet om bötesstraff hade delgetts den bötfällde med en översättning till polska.

¹ Information från följande webbplats: <https://www.cjib.nl/pl>

- 5.3** De nederländska myndigheterna svarade nekande och angav att beslutet hade avfattats på nederländska och innehöll ytterligare förklaringar på engelska, franska och tyska samt en hänvisning till webbplatsen www.cjib.nl, där information fanns på polska.
- 5.4** Den bötfällda inställde sig vid förhandlingen den 9 juni 2020 och uppgav att han i november eller december 2019 hade mottagit en skrivelse från Nederländerna som inte innehöll någon översättning till polska. Han tillade att han inte kunnat besvara denna skrivelse, eftersom han inte förstod dess innehåll. Den bötfällda lever på sin pension som uppgår till cirka 1.000 PLN (vilket motsvarar 240 EUR).

6. Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till sakprövning och skälen till begäran om förhandsavgörande

- 6.1** [utelämnas][information om huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning och om rätten till rättsmedel enligt polsk rätt]
- 6.2** EU-domstolens svar på den hänskjutande domstolens tolkningsfråga är av avgörande betydelse för en korrekt tolkning och tillämpning av de nationella bestämmelser varigenom rambeslut 2005/214/RIF införlivas i den polska rättsordningen.

7. Den hänskjutande domstolens uppfattning om hur tolkningsfrågan bör besvaras

- 7.1** Såsom framgår av skäl 5 i ingressen till rambeslut 2005/214/RIF respekterar rambeslutet grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 i fördraget och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt kapitel VI i denna. Hänvisningen till frågan [**orig. s. 5**] om respekt av grundläggande rättigheter återfanns i artikel 3 i rambeslutet, medan det i artikel 20.3 i rambeslutet föreskrivs en möjlighet att motsätta sig erkännande och verkställighet av beslut om det förmodas att det antagits i strid med grundläggande rättigheter.
- 7.2** I domen i målet *Pupino*² slog EU-domstolen uttryckligen fast att rambeslutet ska tolkas på ett sådant sätt att de grundläggande rättigheterna iakttas, bland annat rätten till en rättvis rättegång som föreskrivs i artikel 6 i Europakonventionen och de grundläggande friheterna som är föremål för tolkning av Europadomstolen.
- 7.3** Det ska påpekas att frågan huruvida förfarandet i den medlemsstat i vilket det beslut som har överförts för verkställighet med stöd av rambeslut 2005/214/RIF har sitt ursprung är rättvist är av grundläggande betydelse för att säkerställa rättigheterna för den person som ådömts att betala böter. Detta beslut översänds

² [Dom av den 16 juni 2005, *Pupino* (C- 105/03, EU:C:2005:386, punkt 59)]

som slutgiltigt och den myndighet som verkställer beslutet är inte behörig att avhjälpa de förfarandefel som har begåtts i det land som utfärdat beslutet.

- 7.4** En granskning av bestämmelserna angående tolkningsfrågan i tillämpliga unionsrättsakter ger [emellertid] inte [utelämnas] något uppenbart och entydigt svar på frågan huruvida den medlemsstat som meddelat bötesbeslutet är skyldig att delge detta med en översättning till ett språk som adressaten förstår.
- 7.5** Rambeslut 2005/214/RIF innehåller inte någon bestämmelse som uttryckligen medför en skyldighet att delge mottagaren ett översatt beslut om bötesstraff, men det ska understrykas att nämnda rambeslut hänför sig till verkställighetsstadiet för ett beslut som redan vunnit laga kraft i en annan medlemsstat. Det föregående stadiet regleras av lagstiftningen i det land som utfärdade beslutet, och av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/413 [av den 11 mars 2015] om underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om trafiksäkerhetsrelaterade brott.³
- 7.6** Utöver tekniska bestämmelser om själva utbytet av uppgifter mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter innehöll detta instrument garantiregler. Såsom anges i skäl 25 i ingressen respekterar detta direktiv de grundläggande rättigheter och principer [orig. s. 6] som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive respekten för privatlivet och familjelivet, skyddet av personuppgifter, rätten till en rättvis rättegång, oskuldspresumtion och rätten till försvar. Av skäl 15 i ingressen framgår däremot att medlemsstaterna bör kunna kontakta ägaren eller innehavaren av fordonet eller den på annat sätt identifierade person som misstänks för det trafiksäkerhetsrelaterade brottet för att hålla den berörda personen informerad om tillämpliga förfaranden och om de rättsliga följderna enligt lagstiftningen i den medlemsstat där brottet begicks. I skäl 16 anges att medlemsstaterna bör tillhandahålla motsvarande översättning av det informationsbrev som skickats av den medlemsstat där brottet begicks, enligt vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU.⁴
- 7.7** I artikel 5.1 andra stycket i direktiv 2015/413 anges att när en medlemsstat beslutar att inleda ett förfarande avseende brott ska denna medlemsstat i enlighet med sin nationella lagstiftning informera ägaren, innehavaren av fordonet eller den på annat sätt identifierade person som misstänks för det trafiksäkerhetsrelaterade brottet. Denna information ska, i enlighet med den nationella lagstiftningen, omfatta de rättsliga följderna inom den medlemsstats där brottet begicks territorium enligt den medlemsstatens lagstiftning. I tillkännagivandet ska den medlemsstaten dessutom ange all relevant information, framför allt vilket trafiksäkerhetsrelaterat brott som avses, ort, datum och tidpunkt

³ [EUT L 68, 2015, s. 9 (nedan kallat direktiv 2015/413/EU)].

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 2010, s. 1, nedan kallat direktiv 2010/64/EU).

för brottet, vilken nationell lagstiftning som överträtts samt påföljden och i tillämpliga fall uppgifter om den utrustning som har använts för att upptäcka brottet. För det ändamålet är det möjligt att använda mallen i bilagan till direktivet.

- 7.8** I artikel 5.3 anges uttryckligen att om den medlemsstat där brottet begicks beslutar att inleda [**orig. s. 7**] förfaranden ska den för att säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna skicka ut informationsbrevet på det språk som registreringsbeviset för fordonet är avfattet på, om detta är känt, eller på ett av de officiella språken i registreringsmedlemsstaten.
- 7.9** Såsom framgår av dessa bestämmelser föreligger det, vad gäller de brott som omfattas av direktivets tillämpningsområde, en skyldighet att översätta informationsbrevet om inledande av förfarandet på det språk som registreringsbeviset för fordonet är avfattet på, och således det språk som mottagaren förstår. Delgivning av ett korrekt ifyllt informationsbrev, som innehåller all nödvändig information om innehållet i grunden och överklagandeförfarandet, som har översatts till ett språk som adressaten förstår, gör det möjligt för adressaten att försvara sig mot de framställda anmärkningarna. Medlemsstaternas myndigheters fullgörande av de informationsskyldigheter som anges i direktiv 2015/413 fyller således en viktig garantifunktion.
- 7.10** Här är det även nödvändigt att hänvisa till bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU [av den 20 oktober 2010]. Nämda rätt till översättning ska tillämpas på personer från den tidpunkt när de, genom ett officiellt meddelande eller på annat sätt, av en medlemsstats behöriga myndigheter görs medvetna om att de är misstänkta eller anklagade för att ha begått ett brott fram till dess att förfarandena avslutas, vilket ska förstås som det slutgiltiga avgörandet av frågan om de har begått brottet, inbegripet, i tillämpliga fall, bestämning av påföljd och slutligt avgörande av eventuellt överklagande.⁵
- 7.11** I artikel 1.3 i direktiv 2010/64/EU föreskrivs emellertid att i de fall där en medlemsstats lagstiftning föreskriver att en påföljd för mindre förseelser kan beslutas av en annan myndighet än en domstol som är behörig att handlägga brottmål, och där en sådan påföljd kan överklagas till en sådan domstol, ska detta direktiv endast tillämpas på förfaranden vid den domstolen till följd av ett sådant överklagande. Som det inledningsvis kan tyckas har medlemsstaterna befriats från skyldigheten att översätta handlingar under ett administrativt förfarande som inletts i mål av mindre allvarlig art, där beslut inte har fattats av en rättslig myndighet, vilket även skäl 16 i direktivets ingress verkar bekräfta. Såsom framgår av ovannämnda bestämmelse uppkommer översättningskyldigheten [**orig. s. 8**] först i förfarandet vid den domstol vid vilken det beslut som fattats av en annan myndighet än en domstol överklagats.

⁵ Se artikel 1.2 i detta direktiv.

- 7.12** Trots ett sådant förbehåll i artikel 1.3 i direktiv 2010/64/EU bör det hållas i minnet att det i direktiv 2010/64/EU endast fastställs en minimistandard. Medlemsstaterna har emellertid möjlighet att utvidga de rättigheter som föreskrivs i direktivet för att tillhandahålla en högre skyddsnivå. I direktivet föreskrivs dessutom uttryckligen att skyddsnivån inte bör vara lägre än de normer som anges i Europakonventionen eller i stadgan, såsom dessa tolkas i rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna⁶ och Europeiska unionens domstol. Dessutom måste tolkningen och införlivandet av direktivets bestämmelser som motsvarar de rättigheter som garanteras av ovan nämnda rättsakter överensstämma med den tolkning som gjorts i rättspraxis från de båda ovan nämnda domstolarna.⁷
- 7.13** I detta sammanhang bör det påpekas att Europadomstolens praxis inom ramen för artikel 6 i Europakonventionen ger viss vägledning i detta avseende och att även EU-domstolen har haft tillfälle att uttala sig i fråga om översättningar [utlämnas]. Såsom framgår av Europadomstolens praxis är rätten att få ett beslut översatt och bli underrättad om de rättsmedel som finns en av de väsentliga delarna av rätten till en rättvis rättegång.⁸ Europadomstolen har härvid uttryckligen angett att de rättigheter som garanteras i artikel 6 i Europakonventionen även är tillämpliga i småmålsförfaranden, inklusive förseelseförfaranden.⁹ Även EU-domstolen slog i domen i mål C-278/16, Sletjes, fast att det föreligger en översättningsskyldighet, även i mål som rörde mindre allvarliga gärningar, varvid det i detta sammanhang bör noteras att den domen avsåg ett strafföreläggande som hade meddelats av en domstol.¹⁰
- 7.14** Enligt den hänskjutande domstolen kan man av den enskildes rätt till en rättvis rättegång sluta sig till att samtliga medlemsstater är skyldiga att översätta beslut om bötesstraff även inom ramen för förseelseförfaranden. En effektiv tillämpning av rätten till försvar förutsätter nämligen att man förstår innehållet i grunderna för anklagelsen och informeras om tillgängliga rättsmedel. Rätten till försvar kan således inte anses vara garanterad [orig. s. 9] när ett beslut om bötesstraff delges den bötfällda utan översättning, på ett för vederbörande obegripligt språk, med hänvisning till en webbplats där endast allmän information om överklagandeförfarandet mot de böter som ådömts finns tillgänglig. Mot bakgrund av vad som anförts ovan hindrar avsaknaden av översättning av anklagelserna och av information om vilket rättsmedel som står till förfogande enligt den hänskjutande domstolen den bötfällda från att utöva sin rätt till försvar.

⁶ Nedan kallad Europadomstolen.

⁷ Skälen 32 och 33 i ingressen till direktiv 2010/64/EU.

⁸ Se bland annat Europadomstolens dom av den 28 augusti 2018, 59868/08, Vizgirda mot Slovenien.

⁹ Europadomstolens dom av den 21 mars 1984, 8544/79, Öztürk mot Tyskland.

¹⁰ Dom av den 12 oktober 2017, Sletjes, C-278/16, EU:C:2017:757.

- 7.15** Detta problem har även uppmärksamats av unionslagstiftaren, eftersom direktiv 2015/413/EU, som antogs flera år efter rambeslut 2005/214/RIF, innehåller flera garantibestämmelser, däribland bestämmelser om att meddelanden om trafikförseelser som skickas till dem som gjort sig skyldiga till dessa ska vara översatta till ett språk som dessa förstår.
- 7.16** Såsom framgår av föregående resonemang anser den hänskjutande domstolen att underlåtenheten att delge den bötfällda beslutet om bötesstraff, tillsammans med relevant information på ett språk som den förstår, medför att den behöriga myndigheten i den verkställande staten är skyldig att vägra verkställighet av beslutet på grund av att det har antagits i strid med den enskildes rätt till en rättvis rättegång.
- 7.17** Ovannämnda tvivel motiverar att målet hänskjuts till Europeiska unionens domstol.
- 7.18** [utelämnas]
- 7.19** [utelämnas] [förfarandefrågor]

[utelämnas][orig. s. 10]